

Фінансується в рамках
гуманітарної допомоги
Європейського Союзу

DRC DANISH
REFUGEE
COUNCIL

Порядок отримання статусу особи з інвалідністю в Україні

Березень 2024

! Зверніть увагу:

Данська рада у справах біженців (DRC) надає **безоплатну** гуманітарну допомогу.

DRC не вимагає плату на жодному з етапів надання допомоги.

Брошура створена у рамках проєкту «Реагування на надзвичайні ситуації в секторі соціально-правового захисту та гуманітарні потреби внутрішньо переміщених та постраждалих від конфлікту осіб в Україні», що фінансується в рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору (авторам) та не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейський Союз, ні DRC не можуть нести за них відповідальність.

Інвалідність – міра втрати здоров'я у зв'язку із захворюванням, травмою, її наслідками або вродженими вадами.

Причинами інвалідності можуть бути: загальне захворювання, трудове каліцтво, професійне захворювання, інвалідність з дитинства, поранення, контузія, каліцтво тощо.

Група інвалідності вказує на ступінь розладу функцій організму:

	Людина перебуває у важкому стані здоров'я і не здатна сама себе обслуговувати. Такі люди потребують постійного нагляду, догляду і допомоги.
	У людини є стійкі, виразно важкі функціональні порушення в організмі. При цьому вона здатна сама про себе піклуватися і не потребує постійного нагляду чи сторонньої допомоги.
	У людини є стійкі функціональні порушення помірної важкості. Такі люди найчастіше працездатні, але потребують соціальної допомоги й захисту.

Які особливі права мають особи з інвалідністю?

право на грошові виплати;

право на заняття в реабілітаційному центрі;

право на безкоштовний проїзд та ліки;

право на допоміжні вироби, наприклад, слухові апарати, підгузки, крісла колісні;

право на допомогу соціальних працівників, гуманітарну допомогу тощо.

Які органи уповноважені надавати статус особи з інвалідністю?

< 18

для осіб до 18 років

ЛКК

лікарсько-консультативна комісія

> 18

для осіб старше 18 років

МСЕК

медико-соціальна експертна комісія

Зверніть увагу

ЛКК та МСЕК може проводити огляд за місцем проживання (вдома, за місцем проходження лікування) або заочно, якщо особа не може прибути на огляд за станом здоров'я.

Встановлення інвалідності МСЕК заочно не проводиться, якщо інвалідність спричинена:

нешасним випадком на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я);

професійним захворюванням;

захворюванням, одержаним під час проходження військової служби чи служби в органах внутрішніх справ, державної безпеки, інших військових формуваннях;

захворюванням, пов'язаним із впливом радіоактивного опромінення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

КРОК 1: Оформлення статусу

Особи з інвалідністю

Дитини з інвалідністю

ЕТАП 1: Обстеження в сімейного лікаря/педіатра

→ Отримаємо ←

форма 088/о

форма 028/о (висновок) або
форма 027/о (виписка з медкарти)

ЕТАП 2: Проведення ЛКК

← Подаємо →

форму 088/о

форму 028/о або 027/о

→ Отримаємо ←

- попередній висновок про необхідність надання статусу особи з інвалідністю;
- підписана форма 088/о;
- план лікування і реабілітації, наданий на основі обстежень.

- висновок про встановлення інвалідності;
- індивідуальну програму реабілітації дитини з інвалідністю.

ЕТАП 3: МСЕК

← Подаємо →

- форма 088/о;
- паспорт (і копію паспорта);
- медична карта форма 025/о;
- трудова книжка (та її копія);
- оригінали довідок про стан здоров'я.

→ Отримаємо ←

- висновок про встановлення інвалідності;
- індивідуальну програму реабілітації.

Кого органи МСЕК інформують про прийняте рішення?

 <p>УСЗН або місцеву державну адміністрацію (щодо дітей з інвалідністю) за місцем проживання особи з інвалідністю;</p>	виписка з акту огляду комісії;
 <p>орган державного соціального страхування;</p>	виписка з акту огляду комісії про: <ul style="list-style-type: none">■ ступінь втрати професійної працездатності у відсотках;■ потреби у наданні додаткових видів допомоги;■ індивідуальну програму реабілітації;
 <p>лікувально-профілактичний заклад та управління соціального захисту за місцем проживання;</p>	копія індивідуальної програми реабілітації;
 <p>роботодавця.</p>	повідомлення про групу інвалідності.

КРОК 2: Призначення державної соціальної допомоги

В Україні діють програми підтримки осіб з інвалідністю, адже такі особи відносяться до категорій, які потребують додаткових гарантій. Призначення державної соціальної допомоги є обов'язковою умовою для отримання відповідного посвідчення. Посвідчення, у свою чергу, є документом, що підтверджує статус особи з інвалідністю, на підставі якого надаються відповідні пільги і компенсації.

Хто має право на призначення державної соціальної допомоги?

особи з інвалідністю

діти з інвалідністю

особи з інвалідністю з дитинства

Куди звертатись?*

Управління праці та соціального захисту населення за місцем проживання.

Які строки прийняття рішення?

Рішення про призначення державної соціальної допомоги приймається в строк до **10** календарних днів.

Необхідні документи

для осіб з інвалідністю	для осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю
<ul style="list-style-type: none">■ заява за формою;■ паспорт;■ довідка МСЕК;■ довідка про місце проживання;■ декларація про доходи та майно (за потреби);■ копія довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, посвідчення біженця або посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідки на постійне проживання або посвідки на тимчасове проживання (за потреби).	<ul style="list-style-type: none">■ заява за формою;■ свідоцтво про народження;■ довідка МСЕК або висновок ЛКК;■ довідка про місце проживання особи з інвалідністю з дитинства/дитини з інвалідністю, а також її законного представника;■ копія рішення органу опіки і піклування про встановлення опіки чи піклування (за наявності); один із непрацюючих батьків, яка/який фактично здійснює догляд за дитиною з інвалідністю, додатково подає довідку про те, що він/вона не працюють, видану за місцем проживання.

* Місцева державна адміністрація впродовж 10 днів з моменту отримання документів від органів МСЕК зобов'язана в письмовій формі повідомити батьків дитини з інвалідністю про право на державну соціальну допомогу, умови, розмір і порядок її надання.

Розміри державної соціальної допомоги

(встановлюється виходячи із розрахунку прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Станом на 1 січня 2024 р. встановлено в сумі 2361 грн)

Для осіб з інвалідністю I групи та осіб з інвалідністю з дитинства I групи	100% (2361 грн)
Для осіб з інвалідністю II групи та осіб з інвалідністю з дитинства II групи	80% (1889 грн)
Для осіб з інвалідністю III групи та осіб з інвалідністю з дитинства III групи	60% (1417 грн)
Для дітей з інвалідністю віком до 18 років	70% (1653 грн) Якщо інвалідність пов'язана з пораненням чи ушкодженням здоров'я від вибухо-небезпечних предметів, розмір державної допомоги підвищується на 50%.
До державної соціальної допомоги призначається також надбавка на догляд:	
за особами з інвалідністю з дитинства I групи	для підгрупи А* – 200% (4722 грн) для підгрупи Б* – 100% (2361 грн)
за самотніми особами з інвалідністю з дитинства II і III груп, які за висновком ЛКК закладу охорони здоров'я потребують постійного стороннього догляду	75% (1771 грн)
на дитину з інвалідністю, віднесена до підгрупи А	200% (для дітей віком до шести років – 5126 грн , від 6 до 18 років – 6392 грн)
на дитину з інвалідністю	50% (для дітей віком до шести років – 1282 грн , від 6 до 18 років – 1598 грн)

* Перша група інвалідності поділяється на **підгрупи А і Б**. До підгрупи А першої групи інвалідності належать фактично нездатні до самообслуговування особи. До підгрупи Б першої групи інвалідності належать частково здатні до самообслуговування особи. Водночас підгрупа А щодо дітей з інвалідністю встановлюється коли є надзвичайна залежність від постійного стороннього догляду, допомоги чи диспансерного нагляду за дитиною.

Зверніть увагу

Державна соціальна допомога призначається і виплачується:

- громадянам України, які постійно проживають на території України;
- іноземним громадянам та особам без громадянства, які переселилися з інших держав на постійне проживання в Україну;
- особам, які набули статусу біженців.

КРОК 3: Отримання посвідчення

Отримання посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу, є завершальним етапом.

Посвідчення оформлюється на ім'я:

особи з інвалідністю

дитини з інвалідністю

особи з інвалідністю з дитинства

Щоб отримати таке посвідчення, вам необхідно звернутися до Управління соціального захисту населення (УСЗН) та подати наступні документи:

паспорт

фотокартка

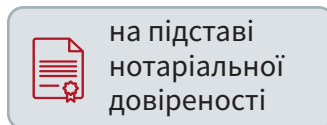
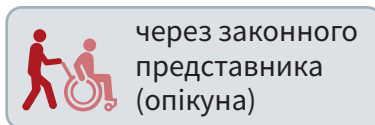

висновок МСЕК або ЛКК

індивідуальна програма реабілітації

Отримати посвідчення можна:

Строк видачі посвідчення:

У день звернення, але не пізніше 15 робочих днів після призначення державної соціальної допомоги.

Чи можна отримати дублікат посвідчення?

Якщо посвідчення стало непридатним для користування або втрачено, для отримання дублікату посвідчення необхідно звернутися до УСЗН з відповідною заявою.

Зверніть увагу

Посвідчення видається безкоштовно.

Процедура оскарження

Якщо ви не погоджуєтесь з висновком ЛКК, МСЕК або УСЗН, таке рішення може бути оскаржене у встановленому порядку.

Орган	Позасудовий порядок	Судовий порядок
ЛКК МСЕК	подати письмову заяву та копію висновку ЛКК/МСЕК до обласних або міських комісій протягом місяця після одержання висновку. Повторне рішення комісії можна оскаржити в Міністерстві охорони здоров'я України.	подати адміністративний позов до суду в шести-місячний термін з моменту прийняття рішення ЛКК, МСЕК або УСЗН відповідно.
УСЗН	подати письмову заяву та копію рішення до органів вищого рівня (обласних або районних УСЗН).	

Інформація щодо строків, порядку огляду та направлення на МСЕК в період дії воєнного стану

Зверніть увагу

Медико-соціальні експертні комісії працюють на підконтрольній уряду України території у звичайному режимі. На тих територіях України, де ведуться активні бойові дії, діяльність МСЕК призупинено.

Для осіб, які знаходяться на непідконтрольній уряду України території або в зоні активних бойових дій:

- > строк повторного огляду вважається продовженим на весь час дії воєнного стану та впродовж 6 місяців після його припинення/ скасування;
- > всі виплати та пільги зберігаються до закінчення строку проходження повторного огляду, але не довше ніж на 6 місяців після завершення воєнного стану;
- > виплата соціальної допомоги дітям з інвалідністю, яким виповнилося 18 років після 24 лютого 2022 року, продовжується на період дії воєнного стану і на 1 місяць після його скасування.

Важливо

Якщо особа з інвалідністю має одночасно право на соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства, пенсію та державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, то призначається лише одна з таких виплат на вибір.

Контактна інформація

Даний матеріал підготовлено станом на березень 2024 року.
Для додаткової інформації звертайтеся за телефонами правової допомоги (пн-пт 9:00-17:00):

0 800 33 19 13

для безкоштовних дзвінків по Україні

+38 044 333 42 95

для дзвінків по Україні та з-за кордону (працює послуга зворотнього дзвінка — ви нам телефонуєте, а ми вам передзвонюємо)

Ви можете отримати безкоштовну юридичну допомогу через **Цифрову Платформу**. Для цього відскануйте QR-код або перейдіть за посиланням.

pravovsim.org

Для подяк, скарг та пропозицій:

 0 800 33 95 18

(пн-пт 9:00-17:00)

 UKR-feedback@drc.ngo

Також можна заповнити онлайн-форму, відсканувавши QR-код:

